

janke in smo protisunke zavrnili. Zaprado od Lucka nobenega infanterijskega delovanja. Nemški oddelki zavzeli so v naskoku s čisto neznatnimi lastnimi izgubami vas Herbatov; vjeli so pri temu 4 oficirje in 200 mož ter zaplenili nekaj strojnih pušk. Fronta nadvojvode Karla. V Karpatih so se ruski protinapadi pred našimi, dne 8. oktobra zavzetimi postojankami ob Baba Ludovi izjalovili.

Siebenbürsko bojišče. Na vzhodni fronti šlo je povsod naprej. Izhod iz gorovja Hargitta in Barol v zgornji in spodnji Csik (Altal) je izsiljen. Na obeh straneh od Kronstadta silijo zmagovite čete oestro za premaganim Rumunom. Plen iz tridnevne bitke pri Kronstadtu znaša: (glej avstrijsko uradno poročilo!). Sovražnik je imel glasom ednakih poročil vseh čet jako težke, krvave izgube. Zaprado Vulkan - prelaza smo zavzeli obmejno goro Ne-grulni.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Položaj je nespremenjen. — Makedonska fronta. Sovražnik nadaljeval je svoje napade proti bolgarskim četam okoli Cerne. Dosegel je pri Skociviru male uspehe. Drugače je bil povsod zavrnjen.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Ogromni italijanski napadi odbiti. — 1400 Lahov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 11. oktobra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Na siebenbürski južni fronti nobeni posebni dogodki. Pri Kronstadtu se je obmejni prostor očistil. Cziki-Cereda se zasede. V gorovju Görgeny drži odpor nasprotnika nadalje. Severno od Kirlibabe bil je en ruski sunek odbit.

Italijansko bojišče. Bitka na južnem krilu primorske fronte traja dan in noč naprej in se raztega na prostor severno od Vipave do Sv. Petra. Na vseh fronti med tem krajem in morjem napadle so jako močne italijanske sile. Sovražniku se je posrečilo na raznih točkah v naše prve jarke vdreti. Južno od Nove vasi pridobil je celo začetkoma proti Jamiani na prostoru. Naši protisunki so vrgli Italijane povsod nazaj. Za posamezne, v sovražni lasti ostale kose jarkov se bori. 1400 vjetih je ostalo v naši roki. — Bojevo delovanje na fronti Fleimstala je opešalo. Italijani tukaj v zadnjih bojih niso ničesar dosegli. Boj na Pasubiu še ni dokončan.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in k. četah ničesar pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Naši letalci na delu.

K.-B. Dunaj, 11. oktobra. Uradno se danes razglša:

Dogodki na morju.

Dne 10. t. m. zvečer je eno naših pomorskih letal vojaške objekte od Monfalcona in Starancana z bombami obmetalo. — V noči od 10. na 11. t. m. napadlo je eno pomorsko letalo pristaniške naprave, hangarje in baterije od Vlore (Valone) z najboljšim uspehom. Opazovalo se je močne, še dolgo vidne požare v mestu in pri nekem oljnim tanku. Vsa letala so se v kljub najljutejšemu obstreljevanju nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljništvo.

Besni napadi Angležev in Francozov.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 11. oktobra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zaprado bojišče. V posameznih oddelkih armade vojvode Albrechta wür-

temberskega in na fronti Artois razvili so Angleži zopet živahno patroljsko delovanje. Na bojevi fronti severno. Somme sledili so močnemu, daleč preko Ancre proti severu segajočemu ognju zvečer in ponoči mnogoštevilni delni napadi, ki so bili na črti Morval-Bouchavesnes s posebno ljutostjo ponovljeni. Tukaj se je južno-zaprado od Seilly nasprotnik na ozki fronti v naši prvi črti vtrdil, medtem ko je bil v ostalem v ognju ali bližinskem boju zavrnjen. Severno-vzhodno od Thiepvala boj za neko malo postojanko še ni dokončan. Južno Somme posrečilo se je Francozom po večdnevem pripravljalnem ognju, vsiliti v iz Vermandovillersa naprej potisnjeni polukrog naše postojanke ter potisniti naše čete nazaj na pripravljeno črto. V zapuščeni postojanki leži visočina Genermont ter Bovent. — Naši letalci sestrelili so 4 letala za sovražno, 4 letala pa za našo črto. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri Prunay južno-vzhodno od Reimsa sunil je neki nemški poizvedovalni oddelk do 3. francoskega jarka naprej in je napravil nekaj vjetih. Na obeh straneh v zadnjem času povišano ognjeno delovanje v pokrajini Maase se je zlasti vzhodno reke mestoma še povišalo. Zvečer je prišlo do kratkih bojov z ročnimi granatami v oddelku Thiaumont-Fleury. Vzhodno od Fleury bil je en francoski sunek zavrnjen.

Vzhodno bojišče. Na obeh frontah nič novega.

Bojišče v Siebenbürgenu. V Morava-dolini se sovražnik trdno upira. V dolini Görgeny in severno-vzhodno od Parajda se umika zopet. Vzhodno od Cziki-Cereda in bolj južno v Altaltu bil je vržen. Zasedovanje pri Kronstadtu premagane 2. rumunske armade se nadaljuje.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Naša letala bombardirala so uspešno zbirališča čet pri Constanzi. — Makedonska fronta. Poleg mestoma živahnih ognjenih bojov prišlo je ob Cerni, Nidzi Pladini in pri Limunici do brezuspešnih sovražnih sunkov.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Izpred sodišča.

Mladi tatovi.

Maribor, 8. oktobra. 18-letni Lovrenc Domanjko, kočarski sin in učenec pri kovaču Ivančiču v Ljutomeru, ukradel je svojemu gospodarju 13 podkev, nekemu Francu Grijetzu eno žepno uro, v Rihterovcah par čevljev in v Radgoni eno kolo. Okrožna sodnija obsodila je mladega tata na 13 mesecev težke ječe. — 20-letni kočarski sin Franc Fekonja v Koslavih ukradel je v sv. Jurju na Ščavnici eno obleko z usnatimi gamašami ter nekaj gotovega denarja. Obsodjen je bil na 3 mesecev težke ječe.

Grki na Nemškem.

Svoj čas smo poročali, da se je 4. grški armadni kor, zvest nepristranskemu zadržanju in povelju svojega kralja, raje vdal Nemcem, nego da bi se pustil prisiliti v neopravičeni boj zoper vojaštvo osrednjih držav. Nemci smatrajo te poštene Grke, ki niso svojega kralja in svoje domovine za angleško-francosko zlato izdali, kot goste nemške države in so jim pripravili primerna bivališča na Nemškem. Dne 28. septembra došel je prvi transport vojakov 4. grškega zbora v nemško mesto Görlitz. Oblasti so Grke najprijazneje pozdravili. Kot zastopnik nemškega cesarja udeležil se je sprejema adjutant oberst von Estorff. Naša slika kaže ta sprejem v Görlitzu in pogovore došlih Grkov z nemškimi odposlanci.

Obsojeni poslanec.

Sarajevo, 4. oktobra. Bivši poslanec v bosansko-hercegovskem deželnem zboru Stjepan Godjić bil je zaradi razhajanja Velikanstva in cesarske hiše obsojen na 14 mesecev težke ječe.

Napad na ogrskega ministerskega predsednika.

Budimpešta, 9. oktobra. („Zeit“). Junija meseca sklenila sta v ljudskem domu dva 18-letna fanta znanje; bila sta to ključarska pomočnika Zoltan Biro in Zabor-sky. V njih možganih se je pojavil načrt, umoriti ministerskega predsednika grofa Tiszo. Obrniti sta se hotela na Julija Kovácsa, to je onega ogrskega poslanca, ki je proti grofu Tiszi že l. 1913 napad poskusil, da bi jima naj ta posodil 2000 K v nabavo orožja in patronov, kolesov za beg po izvršenem činu itd. Policija je o tem izvedela in je oba fantalina zaprla, ko sta hotela ravno na Kovácsa telefonirati. Danes se je vršila pred kazensko sodnijo proti njima obravnava. Eden obdolžencev metal je krivdo na drugega. Priznala sta, da sta hotela ministra umoriti; ali niti priprav za ta čin nista mogla izvršiti. Biro in Zabor-sky bila sta zaradi dogovora v izvršitev zločina vsak na 6 mesecev ječe obsojena.

Razno.

Sejmi za žrebeta v Ptuj. Kakor smo že zadnjič poročali, se sejmi za žrebeta v Ptuj prav izoborno obnesejo, tako, da je okrajni zastop pač s tem krasnim uspehom lahko zadovoljen. To je pač gospodarsko izvrstno delo. Pa tudi priprosto ljudstvo uvideva danes ta uspeh. Tako je dobil g. okrajni načelnik Jos. Ornič sledeče pismo: — „Sv. Benedikt, 5. oktobra 1916. Velepospotovalni g. Jos. Ornič, župan itd. v Ptuj. Veseli me, da sem dne 3. oktobra s 1. ceno prodal mojega mladega žrebca. Ker sem tako dobro prodal, mi je častna dolžnost, da se Vašemu prebлагorodju zahvalim za prireditve ptujskih sejmov za žrebeta. Prosim obenem, da se vsako tako zadevo razglasi. Zavežem se sam, da tukaj na običajni način razglase izvršim. Z velepospotovaljem Peter Werbnyak, posestnik.“ — Prepričani smo, da je imel g. okrajni načelnik Ornič s tem pismom večje veselje nego z marsikaterim drugim. Vkljub hujskariji proti njegovi osebi se dobi torej po naših krajih vendar še trezno misleče, pametne može, ki uvidevajo zasluge našega naprednega okrajnega zastopa ter resnične potrebe gospodarskega dela. Skozi desetletja je župan Ornič že deloval v gospodarsko prid našega kmetijskega prebivalstva. Tembolj ga mora veseliti, ako zdaj v teh težkih časih, ko je hvaležnost že skoraj iz sveta izginila, posamezni može priznavajo njegovo delovanje. Naj bi okrajni zastop le vedno tako lepo in uspešno deloval!

Begrüßung der griechischen Offiziere in Görlitz.

Nezgoda z ročno granato. V Mariboru se je zgodila v hiši št. 30 TegetthofstraBe težka nezgoda. V tej hiši nahaja se čevljar Gluschitz, ki ima eno svojih delavnic v kleti. 8-letni sinček čevljarja našel je v okolici eno ročno granato, ki jo je nesel domu. Šel je v delavnico, postavil žebelj na granato in udaril s kladivom nanj. Ko sta pomočnik in delavka to videla, skočila sta v strahu skozi okno. V tem hipu pa se je tudi že granata razstrelila; raztrgala je otroku vso spodnjo truplo in v par minutah je bil deček mrtev. Tudi njegova 2½-letna sestra je bila ranjena.

Oderuško navijanje cen. Na Dunaju so zaprili lastnico protokolirane trvdke „Agnikola“, neko Berto Löw. Ta je dobila meseca septembra iz Budimpešte 344.170 jajc, pa jih je skrila v Marijinih varih, da bi jih pozneje, če se podraže, spravila na Dunaj. Tudi je ta trvdka dobivala vsak dan več sto litrov mleka iz Ogrskega, pa jih ni razprodala na drobno, nego jih dalje prodala eni sami trvdki. Tudi prokurista te trvdke, ki je poleg tega še kavarnar, Morica Löwyja, so zaprili. Enaka usoda čaka še nekaj drugih oseb.

Zasega grozdnih pečk. Ministerski ukaz z dne 12. septembra 1916, drž. zak. št. 294, vsebuje sledeče najvažnejše določbe: Grozdnice pečke tuzemskega pridelka grozdja leta 1916, tudi one, ki so se porabile ali se porabijo za izdelovanje domače pijače ali žganja, se zasegajo v prid državi (§ 1). Ne smejo se toraj niti prodati, pokladati ali pa drugače podelovati, da niti zavreči ali vničiti (§ 2). Do 31. decembra 1916 morajo lastniki grozdnice pečke izločiti iz tropin, jih posušiti, shraniti in do najpozneje 10. januarja 1917 zglasti pri pristojnem občinskem predstojstvu. Ako se tropine porabijo za kuhanje žganja, morajo se grozdnice pečke izločiti do 1. marca 1917, zglasti pa pri pristojnem občinskem predstojstvu do najpozneje 10. marca 1917 (§§ 3 in 4). Avstrijsko središče za olje in mast je dolžno, pokupiti od občinskega predstojstva mu naznanjene grozdnice pečke. Pečke se morajo oddati gotovega dne, ki ga določi družba v prostoru, kojega da na razpolago občina, ali po na najbližnji železniški postaji — ako je občina zglasila manj nego 2000 kil pečka. Dvojni stroški se vrnejo (§ 5). Prevzemna cena znaša od mesta, kjer se prevzema, 20 kron za 100 kil. Plačati se mora v 14 dneh. Vreče mora priskrbeti družba; ako jih preskrbi prodajalec pečk, mora mu družba plačati za vreče 4 K 50 v za 100 kil čiste teže. Ta prevzemna cena velja za dobro posušeno blago, ki ne vsebuje več nego 5% primesi (luščin, pecljev). Ako blago ne odgovarja tem zahtevam in se ne doseže dogovor med strankama o višini cene, odloči okrajno sodišče po zaslišanju izvedencev (§ 6). Avstrijsko središče za olje in mast mora skrbeti za podelovanje pečk, porazdeljenje olja med porabnike in nakazanje prga ali pogač središč za krmila (§ 8). Ako se brani posestnik tropin izločiti pečke o pravem času, mora to odrediti c. k. okrajno glavarstvo na stroške posestnika in če potrebno, tudi prisilno oddajo pečk. V tem primeru se odbije od prevzemne cene deset odstotkov (§ 9). Prestopki tega ukaza se kaznujejo z denarno globo do 5000 K ali zaporom do 6 mesecev (§ 10).

Uporaba ovsene moke za kruh. Že od nekdanj uporabljali v nekaterih krajih naše dežele ljudstvo ovseno pripravljeno za moko tehničnih in zdravih jedil, da celo peče kruh-ovsenjak. Ker izraža ljudstvo z ozirom na oblastveno zasego svojo skrb, češ da je onemogočen sedaj ta za kmečke obrate kaj prikladen način uporabe ovsene moke, objavljamo tukaj določbe ukaza namestništva z dne 26. avgusta 1916, ki je bil naslovljen na podrejene oblasti v zadevi ovsja, ki se naj pusti pridelovalcem. Iz teh določb razvidite, da je sicer pod zelo utesnjujočimi pogoji dovoljena uporaba ovsja za človeško hrano. Določbe pravijo: Kar zadeva uporabo ovsja za kruh, pazi se naj na to: Novi zaukazi ministerstva za notranje zadeve vsebujejo odredbo, da se naj smatra kot zrnje za kruh vsako zrnje, iz kojega se dobivajo po dosedanjem običaju ali z ozirom

na potrebe mlinški izdelki za človeško hrano. Toraj se lahko uporablja tudi oves kot krušno zrnje, ako se je že prej v dotičnem kraju po stari šegi in navadi uporabljalo za človeško hrano in se je oves v resnici tudi pridelal v to svrhu. Da pa se izključi mletje ovsja, kojega ne upravičujejo dejanske razmere, naroča se podrejenim političnim oblastvom, naj izrečno ugotovijo one občine in jih razglasijo kjer so popolnoma dani prej omenjeni pogoji in se toraj dovoli mletje ovsja. Kot pravilo mora veljati, da se sme prevzeti oves za človeško hrano tudi v teh občinah še le nazadnje, ako ni več nobenega drugega krušnega zrnja. V sled tega se naj v pregledu pridelanega zrnja zaračuna oves v porabno množino zrnja za domače le tedaj, ako se v dotičnem gospodarstvu sploh ni pridelalo nič drugega zrnja ali pa ne v zadostni izmeri. V onih občinah, v katerih ni izrečno dovolila politična oblast mletja ovsja, je na vsak način nedopustno in prepovedano.

Cesarjevo priznanje. Cesar je izrazil svoje posebno priznanje ogrskemu kardinalu nadškofu in grško-katoliškemu škofu v Munkaču, Eperjesu ter Hajdu-Dorogu, ker so odpravili pravoslavni koledar ter izključili cirilico iz ljudskih šol.

Vtihtapljenje denarja. Na meji Ponte di Chiasso so prijeli nekega italijanskega carinskega uradnika, ki je poskusil en milijon vrednostnih papirjev avstro-ogrskih države vtihtapiti v Švico ter jih tam spraviti v denar. V to zadevo je vpletenih tudi več visokih italijanskih oseb. Mislili so pač, da carinski uradnik je taki gospod, katerega se ne preiskuje na meji tako natanko, kakor druge gospode.

Proti zemljiški špekulaciji. Ces. in kr. komandant armadne skupine nadvojvode Eugena je glede na dejanske dogodke sklenil, da svari proti brezvestni špekulaciji z zemljišči, ki poizkuša zapeljati kmečko prebivalstvo pod napačno pretvezo k prodaji zemljišč, češ, da so zemljišča vsled vojske postala manj vredna. Proti takemu nepoštenemu postopanju naj se nastopi z vso strogostjo; močito naj se pouči, da vojska vrednosti zemlje in zemljišč ni le ne znižala, marveč da je še vedno višja, od prodaje se zato najodločneje odsvetuje. Iz pism ali iz vprašanj vojakov znani slučajji kake nameravane zemljiške špekulacije ali zapeljevanja na prodajo zemljišč se bodo takoj naznanili pristojnemu civilnemu sodišču in istočasno tistemu okrajnemu glavarstvu, kjer leži posestvo. Poljedelsko ministrstvo je glede na navedeno opozorilo c. in kr. poveljnika vojne skupine nadvojvode Eugena opozorilo politične deželne oblasti, da so dolžni zastopniki političnih okrajnih oblasti, ki so odposlani v prometno komisijo zemljišč, da pozorno pazijo na take pojave in da naj v danih slučajjih glasujejo proti prodaji.

Nevolja zaradi draginje na Ogrskem. Kaka srditost je nastala zaradi draginje živil celo v izobraženih krogih, ki vsaj pri javnih nastopih preudarijo besede in prepire, to kaže odprto pismo, katero je priobčil v listu „Pesti Hirlap“ dvorni svetnik Boszoky. Ta visoki uradnik predlaga povsem resno, naj se navijalce cen obsodi na smrt in obesi. Urednik „Pesti Hirlapa“ je dostavil temu pismu opombo, v kateri pravi, da bi zadostovale kazni na krepke batine. — Tako prosto govorijo na Ogrskem in pošten človek mora priznati, da imata ta dvorni svetnik ter ta urednik popolnoma prav. Vojska vendar ni zato, da bi si nekateri na naravnost blazni način polnili svoje nenasične oderuške žepe, drugi pa naj bi poginili v blatu vsakdanje bede. Ljudstvo žrtvuje kri in življenje, denar in zdravje za domovino; zato pa ima tudi pravico, od te domovine zahtevati pošteno varstvo. Tako je na Ogrskem, — gotovo so pa v naših krajih te pritožbe še bolj opravilene.

Eden najnevarnejših oderuhov na Dunaju bil je zdaj zaprt. Dne 5. t. m. so namreč aretirali 50 letnega Filipa Kolisch iz Galsuthe na Ogrskem, ker je v zadnjem času kot navijalec cen izvrševal veliko kupčijo z življenjskimi sredstvi. Kolisch, ki je bil član borze za kmetijske pridelke, napravil je velike za-

ključke na lastni račun in nevarnost; vsled množine nakupljenega blaga je bil naravnost v položaju, določiti cene. Tako je nakupil od neke velemedsarije v 3. okraju skoraj vse zaloge masti; prodajal je potem kilo masti za 3 K 70 h nad najvišjo ceno. Po vsem Dunaju je bilo znano, da se zamore dobiti pri Kolischu mast, to pa seveda le mnogo čez najvišjo ceno. V katerem obsegu je izvrševal trgovino z življenjskimi sredstvi, je iz tega razvidno, da je nakupil nakrat 20 vagonov kislega zelja, vkljub temu da takrat za to velikansko množino ni imel nobene porabe. V lasti tega najnevarnejšega oderuha se je našlo 152.000 kron, ki jih je oblast zaplenila. Upati je, da bode ta pijavka pokončana... Sicer pa možakar gotovo ni edini izkoriščevalec sedanjih žalostnih razmer; na tisoče je takih lopovov, ki ne sejejo in vendar žanjejo, ki tlačijo požrtvovalno ljudstvo, dokler ne bode to ljudstvo od oblasti zahtevalo varstva.

Požar. Iz Kozjega se poroča: Pred kratkim izbruhnil je v gospodarskem posloplju krčmarja Leskoška ogenj, ki je bil velika nevarnost za sosedna poslopja. Le hitremu nastopu dimnikarskega mojstra Retzel in krčmarja Kuschel se je zahvaliti, da je bil ogenj omejen.

Pegasti tifus. V taborišču beguncev v Meretincih pri Ptujju je v zadnjih dneh 9 oseb na pegastem tifuzu zbolelo, 5 oseb pa umrlo.

Kmetovalci vozite s kravami! Potreba bo oddati v bodoče mnogo živine za vojaštvo! Da bodo poljedelci mogli obdelati polje, je nujno potrebno, da nauče krave voziti. Poduk, kako se naj uče voziti krave, je bil že objavljen po domačih časopisih. Poljedelci pri nas imajo pa dostikrat predsodke glede voznje s kravami, češ, da se ne spodobijo za trdnega kmeta, da bi vozil s kravami. Ta predsodek je brez podlage. Po celi Švici, po Tirolskem in Predarlsem, kjer imajo prvostno živino, vozijo s kravami tudi največji posestniki ter v splošnem sploh nimajo volov, ker jim krave več koristijo. Zakaj ne bi pri nas posnemali pametnih naredb po drugih krajih! Za neutemeljene predsodke pa danes sploh ni mesta! Za res težke voznje je seveda rabiti le vole, manjše voznje in lažje delo pa krave prav lahko opravljajo.

Za Vsesvete. Iz Salzburga se poroča: Zaradi nujno potrebne štedilnosti z užigalnimi snovmi je mestno predsedništvo letos prepovedalo, zgati ob Vsehsvetih na grobovih luči in sveče. Prestopek se bode strogo kaznoval. Ta prepoved je po našem mnenju za celo državo potrebna. Spomin na ljube pokojnike se po našem nazoru lahko na lepši način praznuje nego z zažiganjem sveč. To pa zlasti v sedanjih dneh, ko bi si marsikdo rad svoje žgance zabelil z — lojevo svečo.

Nove cene za sladkor. Stajersao namestništvo je določilo cene za sladkor pri prodaji in sicer: Doklada za sladkor pri prodaji na debelo, torej zvišanje cen znaša K 2-25 za 100 kg, pri prodaji na drobno pa 6-75 vin. za 1 kg. Temu primerno so sedaj okrajne politične oblasti izračunale cene za sladkor pri prodaji na drobno in na debelo za posamezne kraje. Te cene stopile so v veljavo z 12. oktobrom, in morajo biti nabite po vseh prodajalnah, kjer se prodaja sladkor in na drugače običajni način. Prestopki zoper to naredbo se kaznujejo z denarno globo do 5000 K ali zaporom do 6 mesecev.

Bela lastovica. Iz mesta Zwickau se piše: Čuje se kakor bajka, pa je vendar resnica. V gozdni vasi Morgentau se drži neka mala kmetijska ženka temeljnega stavka, da oddaja kmetijske pridelke skoraj po mirovni cenah. Kdor ji več ponudi, tega odsveti z opombo, da ji ljubi Bog tudi še vse potreščine daje kakor preje in da solnce ter dež tudi še nista dražja postala. Ali bi ta ženska — piše se Marija Pech — ne zaslužila tudi križec ali medaljo za hrabro zadržanje pred sovražnikom požrešnosti? Njeni sinovi borijo se na bojiščih, doma pa se bori mati proti notranjem sovražniku...

Veliki roparski napad. Iz Podlehnik (Lichtenegg) pri Ptuj se nam poroča: V noči od 9. na 10. t. m. se je zgodil pri nas veliki roparski napad cele tolpe zločincev. Ob polnoči se je pričelo razbijati po hišnih vratih trgovca g. Maksa Schosteritsch, ki se nahaja že od začetka vojne pri 5. dragonskem polku na bojišču. Doma je bila le uboga žena z otroci. Ko so roparji hišne vrate vlomili, so razbili šipe drugih vrat. S sedem roparjev, ki so bili v obrazu črno namazani, prišlo je potem v sobo. Nesrečna žena je bila vse slišala in ni mogla pobegniti. Roparji so jo prijeli, ji nastavili revolverje na prsa in zahtevali od nje denar. Dala jim je 180 kron, ki jih je bila v trgovini čez dan sprejela. Z smrtnimi grožnjami izsilili so ji pozneje, ko so že vse škrinje razbili, večjo svoto denarja, ki ga je pred par dnevi dobila kot skupilo za svinje, med itd. Bilo je to 3250 kron. S tem denarjem je hotela nesrečna žena drugi dan neki hranilnični dolg poplačati. Zdaj je ostala brez vinarja denarja. Roparji so potem v trgovini vzeli še blaga za 300 do 400 kron, perila, srajce, ruže itd. Vse to jim je morala revica izročiti, ker bi jo bili drugače umorili. Otroci so vpili, revica pa je danes na smrt bolana vsled strahu in nasilnosti. Bila je tudi s polenom po roki udarjena. Ko se je vsled vpitja sosed kovač pokazal na cesti, bil je od osmega roparja, ki je na cesti pazil, napaden in hudo ranjen. — V isti noči so hoteli roparji tudi pri trgovcu Sorkotu vlomiti, pa so jih prepoznali. Upati je, da bode orožništvo tatove zasačilo in sodnji izročilo.

Obletnica zavzetja Belgrada. (K.-B.) Belgrad, 9. oktobra. Ob priliki obletnice zavzetja Belgrada po c. in k. in nemških četah vršilo se je v navzočnosti c. in k. vojaškega generalgubernerja v. Rhemena, oficirskega zbora in oddelkov moštva slavnostno blagoslovljenje belgradskega vojaškega pokopališča in v njemu zgrajenega spomenika. Na tem pokopališču počiva doslej 600 avstrijskih, ogrskih in nemških junakov. Spomenik obstoji iz velikega, daleč vidnega križa iz belega mramorja ter nosi napis: „Treu bis in den Tod. 1916. („Zvesti do smrti. 1916“).

Draginja tudi v Ameriki. (K.-B.) „Morning-post“ poroča iz Washingtona: Iz statističnih objav kmetijskega urada je razvidno, da so se cene življenskih sredstev od lanskega leta sem zvišale, v nekaterih slučajih celo za 100 procentov. Krompir je za 116 procentov dražji nego septembra 1915, moka za 60 procentov, sir, zelenjava, mleko in perutnina za 10 do 50 procentov.

Govedino iz Srbije so pričeli na Dunaju prodajati. Prednjo se je prodajalo s priklado po 5 K 20 h, zadnjo pa po 5 K 60 h za eno kilo. Meso izvira od 330 živih volov, ki so bili iz Srbije poslani in dunajski občini na razpolago dani. Prav pametno bi bilo, ako bi se to srbsko meso i za aprovizacijo drugih mest porabilo. Govori se, da je v okupiranih krajih bivše Srbije še izredno veliko živine. Kaj ko bi oblast tam enkrat rekvirirali pričela, to pa vsaj s tisto odločnostjo, ki jo je pokazala n. pr. pri nas na Štajerskem.

„Vorwärts“ zopet vstavljen. Glavno glasilo nemške socijalne demokracije „Vorwärts“ v Berlinu bil je zaradi nepovoljne pisave zopet vstavljen.

Zaplenjene podobice. V Pragi so zaplenili znani podobici „Po bitki na Beli gori“ in „Hus na meji“ ter prepovedali tudi razširjenje posnetkov.

Ločitev zakona v carski hiši. Car je potrdil ločitev zakona velike kneginje Olge Aleksandrovne in vojvode Oldenburskega.

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 12. oktobra.

Vzhodno bojišče. Na Vul-

kan-prelazu so se izjalovili rumunski sunki. V prostoru Kronstadta se je moral sovražnik proti obmejnemu potokom umakniti. Vjelo se je 18 oficirjev in 639 mož, zablenilo pa eno težko kanono, 5 strojnih pušk in mnogo vojnega materiala. Tudi v gorovju Görgöny in na obeh straneh zgornjega Marosa je rumunski odpor zlomljen. Naše čete zasledujejo. — Italijansko bojišče. Tudi na večerajšnjem 3. dnevu velikih infantetrijskih bojov na južnem krilu primorske fronte so se naše čete proti navalu sovražnika držala. Planinske čete so se v boju zopet odlikovale. Število vjetih Italijanov se je na 2700 mož zvišalo.

* * *

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 12. oktobra. (W.-B.) Na zapadu veliki, za Nemce srečni boji. — Na Balkanu nespremenjeno.

Gospodarske.

Zatiranje vran. Vse vrste vranov, poljska, siva in črna vrana (Saat-, Nebel-, Rabenkrähe) so velike škodljivke kmetijskih kultur, perutninoreje in lova. Vse vrste vranov povzročajo veliko škodo na polju, ker zobjejo seme na polju, izpulijo mlade rastlinice, se lotijo zeljevih glav in pozabijo mnogo zrelega zrnja na polju. Perutnini so vrane — kar ve vsaka gospodinja — izredno nevarne, ker na nesramen način kradajo iz dvorišča mlade piceke. Tudi mlade race so jim dobro došle. Škoda je čisto prav velika, ker na samotnih dvoriščih, ležečih ob gozdu, dostikrat sploh ni mogoče vzrediti niti piščeta. Lovcu tudi škodujejo, ker požrejo vsa jajca, do katerih pridejo, lovijo mlade jerebice in se lotijo celo starih jerebic in mladih zajcev. Kar ne more posamezna vrana, posreči se celi jati. Na Štajerskem delajo velik kvar in nujno je potrebno, da zatremo te škodljivke. Obstreljati jih, pomaga malo; ker lovca in puško kmalu spoznajo. Tudi streljanje pred sovo malo zaleže. Zastupljenje s fosforom učinkuje sicer prav dobro, toda to sredstvo je dandanašnji nemogoče. Ta ali oni bi tako otrovano vrano vtaknil v pisker ali ponvo, in nesreča bi se hitro zgodila. Edino priporočljivo sredstvo je skoppec. Tvrdka E. Grell v Haynau (Preußisch-Schlesien) izdeluje skopce (št. 29. Kräheisen, Hauptbuch 1916), kojih bi ne smelo manjkati v nobenem kmečkem gospodarstvu, ker sicer za človeka in živino ni nevarno, ako ga prav nastavimo. Kako ga moremo postaviti, je razloženo v ceniku in v navodilu, pridjanem pošiljati. Sleherni posestnik bi moral imeti po zimi nastavljen zmiraj po dva taka skopca, da bi polovil vrane v svoji okolici. Polovljene vrane nam dajo tečno in okusno juho, ako nekaj časa obležijo in jim slečemo kožo. Juha ima okus juhe, pripravljene iz divjega goloba. Damo jo lahko vojnim vjetnikom in sužničadi; pa tudi gospodarju samemu bo teknila. Po štajerskem lovskem zakonu spada vrana onim živalim, koje sme lastnik loviti s skopcem. Skoppec pa sme nastavljati zunaj svojega dvorišča le z dovoljenjem lovca in občine. Logar B. Schwarzer.

Ustanovitev preskrbovalnic z mlekom. Na podlagi ministrskega ukaza z dne 11. septembra 1916 o uravnavi prometa z mlekom je je odredilo namestništvo ustanovitev nabiralnic za mleko v Gradcu, Mariboru, Celju, Ptuj, Brucku, Mürzzuschlagu, Judenburgu, Leobnu in Voitsbergu. Za načelnike so imenovani predstojniki dodičnih političnih okrajnih oblastev. Te nabiralnice in preskrbovališča z mlekom bodo začele s svojim delovanjem v najkrajšem času. Njih glavna naloga je uravnavati promet z mlekom v steklenicah; skrb, da se primerno porazdeli za konzum, ki se dopolnje v njegovem okrožju; skrb za to, da se zabrani pačenje mleka; porazdelitev

prodajalnica mleka na drobno; uravnava oddaje mleka porabnikom z mlečnimi kartami in nakaznicami, kakor tudi kontingentiranje obratov, ki producirajo mleka nove najvišje cene na podlagi predlogov preskrbovalnic z mlekom, v kojih so zastopani vsi interesovani sloji. Skrb za to, da se zviša množina mleka za konzum (skrb za ustanovitev nabiralnic) in za primeren dovoz mleka v mesta in industrijalne kraje je slej ko prej že pred precejšnjim časom od namestništva v to svrhu ustanovljenih „Poslovalnic za preskrbovanje z mlekom“ v Wetzelsdorfu pri Gradcu in v Brucku. C. k. namestništvo.

Zbiranje odpadlega sadja. Kmetovalci in lastniki vrtov sploh, darujte v vojni poškodovanim in okrevajočim vojakom po bolnišnicah ter tudi revnim slojem prebivalstva odpadlo sadje, ki zvečine vsako leto segnjije brez vsake koristi. Zadoštuje kratko poročilo na c. k. namestništvo, oficijelno vojno pomoč, Gradec, kjer se lahko odnese tako sadje.

Škodljivost pocinjenih svinjskih kotlov. Vsled ukaza c. k. trgevinškega ministerstva opozarjamo kmetovalce, da so pocinjeni svinjski kotli škodljivi zdravju živine. Za kuhanje in parjenje piče hodijo v poštev pred vsem emajlirani kotli. C. k. namestništvo.

Loterijske številke.

Gradec, 11. septem. 1916: 59, 15, 62, 84, 24.
Trst, 4. oktobra 1916: 78, 5, 39, 69, 24.

Viničar 410

z nekaterimi delavskimi močmi se išče za Schwabov vinar grad v Stadtbergu pri Ptuj. Vpraša se v trgovini Schwab v Ptuj, Hauptplatz.

Pri posamezni dami išče se 411

deklo za vse.

Glavni pogoj poštenost. Dve postaji od Maribora. Ponudbe na upravo tega lista.

Močnega

učenca za mizarstvo

in

mizarskega pomočnika

sprejme takoj J. Podgorsček na Bregu pri Ptuj. 412

Fotografije (Porträt) kot znamke 417

(marke liki znamkam na pismih), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinenthal, št. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko. 394

Vinski mošt, tudi izabelo in stara vina kupuje v vsaki množini po najboljših cenah Jos. Kravagna v Ptuj.

Proda tudi stare 3 do 150 hektolitrov velike sode prav 406 po ceni. Sprejme se tudi

pridnega sodarja in enega delavca za klet.

Ljudska kopel mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (biagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne

1. kopel z vročim zrakom, bare ali „Bräusebad“ z rjuho K - 70

Kava 50% ceneja!

Ameriška štedilna kava, lepo dišeča, izdatna in štedljiva, 5 kg vreča za poskušnjo s potrebnim sladkorjem vred le K 26.—. Po povzetju pošilja A. Schapira izvoz kave Galanta 490, Ogrsko.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Ferlach (Berovlje) na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške Reparatüre, prenaedbe, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopta najceneje. 329 Ilustrovani cenik brez stroškov.

Sadje

vsake vrste kupuje po najvišjih cenah kantiner J. Drevenšek, Sternthal. Karta za dostuje. 377

Kuharica

sprejme se takoj pod jako ugodnimi pogoji pri Hintze, „Karolinenhof“ pri Ptuj.

Zagmojster

za „gatter“ s turbin-sko silo se sprejme. Vprašanja na St. Spritze, Fram-Ratje. 394